

Kapitel

- 32 -

Milstolpen vid Dalera

Milstolpen vid Dalera

När man åker landsvägen norrut, nerför Åsbergsbacken in i Hällekil, så ser man en milstolpe som ligger på västra vägrenen, strax söder om gården Dalera. Vägen fick sin nuvarande sträckning omkring 1925. Där står en milstolpe. Den återupprättades i samband med vägbygget. Milstolpen är byggd i kallmurad sten med originalinskriftion från 1767.

I gamla tider gick huvudstråket längs Klarälvdalen genom vår socken och genom Hällekil. Flera milstolpar finns kvar efter denna gamla vägsträckning och de närmaste finner man, söderut vid Berghälla i Edeby och norrut står vid Chicago i Olsäter. 1 MIL står det inhugget. Det är en gammal svensk mil från mitten av 1600-talet fram till 1870-talet som avses, för att markera avstånd längs landsvägar. Tidigare användes landskapsmilar, där måtten skiljde sig från landskap till landskap. Övergången till en enda gemensam mil, krävde markeringar som kunde vinna allmogens förtroende. Lösningen blev milstolpar. Det är då svensk gammal mil som avses, vilket motsvarade 18000 alnar eller, i dagens läge, 10 688 meter. 1877 infördes den nuvarande millängden.

Den som är uppmärksam kan också se att det ligger andra stenar uppresta utefter vägen. Dessa är betydligt enklare och består av endast en sten med inskriftion av initialer på den bonde som hade ansvar för väghållningen en viss sträcka. En sådan sten står vid

banvaktarstugan i Hällekil, en står vid Ådala, vid gården Gärdet i Hällekilstorp. Vägsträckor som bönderna hade ansvar för låg oftast inte vid den egna gården. Min farfars far J H P, Jan Hindrik Persson hade sin väghållning vid bron över Vargån, Hollerud, Nedre Ullerud.

Milstolpar är genom fornminneslagen 1942 lagskyddade fasta fornminnen och får inte utsättas för någon åtgärd utan länsstyrelsens (Kulturmiljöenhetens) skriftliga medgivande.

Milstolpen vid Dalera

Stenbron över Vargån, Nedre Ullerud